

Hồng Dân – Việt Nam: dân làm ăn chơi ‘khô bồn’, ‘khô máu’, chứ không chơi dơ

15/11/2022

Lực lượng quản lý thị trường TP.HCM đi kiểm tra một số cây xăng và xác nhận, đúng là đang ‘khô bồn’.

Phía cơ quan quản lý nhà nước lâu nay đưa ra ‘mặc định’ là các cây xăng đang ‘ghim hàng’ chờ tăng giá, họ không tin giới chủ cây xăng thật sự ‘khô bồn’ vì không có ai bỏ sỉ xăng dầu để họ bán lẻ.

‘Khô bồn’

Theo báo cáo ghi nhận, khi cơ quan chức năng kiểm tra, bà Nguyễn Thị Thúy Kiều – quản lý cây xăng Dương Anh Thư (đường Trịnh Đình Trọng, quận Tân Phú, TP.HCM) – cho biết cửa hàng đã hết xăng từ hai ngày, nhưng còn dầu. Bồn xăng E5 còn tầm 20 lít, bồn xăng A95 còn khoảng 65 lít, và bồn dầu còn 1.380 lít.

“Nhiều khi người dân nghi ngờ nói đơn vị ghim hàng để chờ giá lên bán, nhưng hiện nay giá đã tăng, đơn vị vẫn không có xăng bán”, đại diện một cửa hàng xăng dầu tại TP.HCM cho biết.

Có một lưu ý, trước giờ vẫn cấm xe bồn vào trung tâm thành phố ban ngày. Nhưng những năm trước không thiếu xăng, nên giờ không thể viện lý do giờ cấm dẫn đến ‘khô bồn’, mà đơn giản như lời giải thích của bà Nguyễn Thị Thúy Kiều hôm Chủ nhật 13-11, rằng “bên tôi có ba chi nhánh, nhưng khi liên hệ đặt hàng với nhà cung cấp thì đơn vị này cho biết chỉ cung cấp đủ hàng cho một chi nhánh để bán, nên hai chi nhánh còn lại gần như không có xăng trong hai ngày qua”.

Loay hoay tìm cách ‘định hướng’

Để giải quyết ‘vấn nạn khô bồn’ này, hôm 12-11, Bộ Tài chính đưa ra mệnh lệnh hành chính rất khó hiểu: yêu cầu thương nhân đầu mối kinh doanh xăng dầu phải báo cáo chi tiết chi phí đưa xăng dầu từ nước ngoài về Việt Nam, premium trong nước (khoản

chênh lệch giữa giá trong nước so với thế giới – PV) và chi phí đưa xăng dầu từ nhà máy lọc dầu về đến cảng.

Trong đó, lưu ý các khoản chi phí vận chuyển, bảo hiểm, hao hụt, giám định... và không bao gồm thuế giá trị gia tăng. Thời kỳ thu thập số liệu báo cáo từ ngày 21-10 đến 14-11.

Các báo cáo phải có sự so sánh, phân tích đánh giá so với kỳ báo cáo trước và kiến nghị, đề xuất gửi về Bộ trước 10 giờ ngày 15-11. Công văn số 11758 kể trên của Bộ Tài chính còn yêu cầu: “Các thương nhân đầu mối kinh doanh xăng dầu báo cáo trung thực, chịu trách nhiệm trước pháp luật và các cơ quan thanh tra, kiểm toán về tính chính xác, hợp lý, hợp lệ của các thông tin, số liệu báo cáo của mình”.

Đừng ‘định hướng chính trị’ cho nền kinh tế nữa

Nhìn từ góc độ kinh tế thị trường cạnh tranh thì các yêu cầu trên cho thấy đang mang “định hướng chính trị” thường được gọi là “kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa”. Bởi về cơ bản thì sẽ không bao giờ có một công thức hay mô hình siêu tính toán nào lại “thắng” được quy luật cạnh tranh, giá cả nhằm bảo đảm cân bằng cung – cầu trong nền kinh tế thị trường được.

Trong kinh doanh, có lúc thắng, lúc thua, lời ăn lỗ chịu, mạo hiểm mới gọi là kinh doanh. Nếu để các doanh nghiệp tự quyết, việc kêu lỗ lỗ, chi phí này nọ sẽ không xảy ra.

Tự vận hành và tự chịu trách nhiệm. Nếu nhà chức trách cứ “chạy theo doanh nghiệp nhà nước” khi làm chính sách, mà không theo cơ chế thị trường như các quốc gia khác, coi như đã chấp nhận rủi ro là khả năng cạnh tranh trong thị trường của doanh nghiệp ngành xăng dầu sẽ bị thui chột, đánh mất đi độ nhạy bén cũng như tính sẵn sàng chấp nhận rủi ro.

Có một thực tế là không những liên bộ công thương – tài chính, mà cả Thủ tướng chính phủ cũng ít dám đối mặt, đó là hạn mức tín dụng giao trước đây lúc giá thấp, nay giá cao hơn, chi phí tăng, cộng vào tổng tiền nhập thiếu so với trước. Rồi chi phí tính không đủ kéo dài thời gian.

Đặc biệt, hệ thống phân phối xăng dầu quá chòng chéo, sở hữu chéo... góp phần không nhỏ gây bất ổn thị trường. Thương nhân đầu mối mà chạy quanh mua hàng, gom hàng như đi quân cờ...

“Liệu có phải cơ chế điều hành thị trường xăng dầu của chúng ta đã gián tiếp đánh mất ‘gien’ tự chủ trong kinh doanh, nên buộc phải duy trì cơ chế áp giá cơ sở?” – một câu hỏi tu từ được ông Nguyễn Quốc Việt, phó viện trưởng Viện Nghiên cứu kinh tế và chính sách (Đại học Quốc gia Hà Nội) đặt ra trong chuyện quản trị thị trường xăng dầu thế nào để dẫn đến ‘khô bồn’ đang kéo dài.

Và nói theo ngôn ngữ giang hồ Sài Gòn, thì dân làm ăn xứ này đã chơi ‘khô bồn’, ‘khô máu’, chứ quyết là không chơi dơ...

<https://vietnamthoibao.org>